

S2023/02794
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar av betänkande: Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen SOU 2023:40.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Jämtlands län har tagit del av betänkandet *Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen* – (SOU 2023:40).

Uppdraget innebär att utreda följande tre deluppdrag:

- Att ta ställning till om Sverige bör ratificera det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om en individuell klagomålsmekanism
- Att föreslå åtgärder som säkerställer barns möjligheter att klaga och utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen i svensk lagstiftning
- Att se över möjligheterna att staten bidrar till att etablera barnombud inom civilsamhällesorganisationer

Länsstyrelsen i Jämtlands län tillstyrker utredningens betänkande och välkomnar särskilt förslaget att Länsstyrelserna får ett särskilt uppdrag att bistå kommuner och regioner i deras arbete med att göra centrala lokala verksamheter och funktioner kända, tillgängliga och anpassade för barn samt stödja Socialstyrelsen att följa upp och utvärdera de föreslagna försöksverksamheterna.

Vi anser dock att

- utredningen bör förtydliga begreppet barn till att det handlar om pojkar och flickors rättigheter samt beskriva om det finns skillnader mellan könen
- uppdraget som föreslås till Länsstyrelserna är för kort tidsatt och får lågt resurs satt

Beskrivning av synpunkter

Länsstyrelsen i Jämtlands län (hädanefter refereras som Länsstyrelsen) tillstyrker utredningens betänkande med reservation för ett par förtydliganden som anges nedan:

Avsnitt 11.4.4 Arbetet med att göra offentliga verksamheter kända, tillgängliga och anpassade för barn behöver förstärkas s 482

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att få ett uppdrag men uppdraget bör formuleras på ett sådant sätt att det blir tydligt och väl avgränsat vad som är länsstyrelsernas ansvar, se även avsnitt 14.3.2.

Avsnitt 12.8.1 Staten ska bidra till etablering av barnrättsbyråer inom civilsamhällesorganisationer som erbjuder verksamhet med oberoende barnombud sid 566

Länsstyrelsen i Jämtlands län håller med om att staten bör bidra till att etablera barnombud inom civilsamhällesorganisationer. Det kan behöva ställas ökade krav på jämnare kvalitet hos barnrättsbyråer och ökad transparens vad gäller utdelade medel för att upprätthålla jämlik kvalitet över hela landet. I det fortsatta arbetet är det viktigt med god kunskap och tillgång till konsultation kring exempelvis hedersrelaterat våld och förtryck, behöver vara ett ska krav hos aktuella civilsamhällsaktörer.

12.8.4 Försöksverksamhet, utvärdering och uppföljning sid 580 - 582

Regeringsuppdrag till Socialstyrelsen att samordna, utveckla och följa upp försöksverksamheten med oberoende barnombud:

Länsstyrelserna föreslås stödja Socialstyrelsen tillsammans med Barnombudsmannen att följa upp och utvärdera de föreslagna försöksverksamheterna med barnrättsbyråer som bedriver verksamheten oberoende barnombud. Dessa ska pågå under tre år med slutredovisning till regeringen 2028. Här verkar Länsstyrelserna inte tilldelas några medel för uppdraget och Länsstyrelsen i Jämtlands län vill då återigen hänvisa till vikten av att resurs sätta uppdrag för att de ska vara möjliga att genomföra.

14.3.2 Åtgärder i svensk lagstiftning med mera sid 609

Kostnader för förslagen av generell karaktär:

Utredningen bedömer att uppdraget till länsstyrelserna bör pågå under två år och uppskattar att kostnaden totalt hamnar på två miljoner kronor (motsvarande en miljon kronor per år) till samtliga Länsstyrelser. Länsstyrelsen vill lyfta de slutsatser som görs i studien *Att styra med kunskap. En studie om statlig kunskapsstyrning riktad till kommuner och regioner*¹ där det framkommer att regeringsuppdrag och särskilda medel kan vara en förutsättning för kunskapsutvecklingen inom vissa områden. Men, alltför många och kortsiktiga regeringsuppdrag kan minska myndigheternas möjligheter att arbeta behovsriktat och att involvera lokala och regionala medarbetare i kunskapsstyrning. Länsstyrelsen vill med stöd av detta understryka att föreslaget uppdrag är för kort tidsatt för att kunna genomföras på ett utförligt sätt och mer långsiktighet efterfrågas. Vidare anser Länsstyrelsen att uppdraget bör resurs sättas, både vad gäller tid och ekonomiska resurser, på ett sådant sätt att genomförandet kan hålla bra kvalitet och med ett jämlikt utförande över hela landet.

Avsnitt 14.9 Konsekvenser för jämlikhet och jämställdhet mellan könen s 616

I utredningen anges att barns rättigheter i allmänhet är i fokus. Länsstyrelsen saknar en beskrivning av flickors och pojkars rättigheter särskilt och om det finns skillnader mellan könen. För att stärka utredningens förslag behöver utredningen beskriva utförligare varför den avgränsningen har gjorts och vilken konsekvens det kan få för flickor och pojkar från olika grupper och deras unika behov i det fortsatta arbetet.

¹ Statskontoret (2023) Att styra med kunskap. En studie om statlig kunskapsstyrning riktad till kommuner och regioner. OOS49.

Beslut

Beslutet har fattats av landshövding Marita Ljung och länsråd Susanna Löfgren med samordnare för mänskliga rättigheter och integration Magdalena Said som föredragande. I den slutliga handläggningen har även funktionschef Therese Räftegård Färggren medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.